

2. Bezzubov, D.O., Zarosylo, V.O., Podoliaka, S.A. et. al. (2015). *Zasady pravovoho rehuliuвання pravovidosyn u sferi administratyvnoho sudochynstva* [Principles of legal regulation of legal relations in the field of administrative legal proceedings]. Kyiv: MP «Lesia» [in Ukrainian].

3. Armash, N.O., Bandurka, O.M., Basov, A.V. (n.d.). *Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy: naukovo-praktychnyi komentar* [Code of Administrative Justice of Ukraine: scientific and practical commentary]. Komziuk, A.T. (Ed.). Kyiv: Pretsedent, Istyna [in Ukrainian].

4. Andriiko, O.F. (2015). Do pytannia evoliutsii administratyvnoho prava ta predmeta administratyvno-pravovoho rehuliuвання [On the issue of the evolution of administrative law and the subject of administrative-legal regulation]. *Doktrynalni napriamy rozvytku nauky administratyvnoho prava. Suchasna administratyvno-pravova doktryna zakhystu prav liudyny – Doctrinal directions of the development of the science of administrative law. Modern administrative law doctrine of human rights protection: Proceedings of the Scientific and Practical Conference* (pp. 11-13). Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

5. Bytiak, Yu.P. (2015). Doktrynalni napriamy rozvytku nauky administratyvnoho prava [Doctrinal directions of the development of the science of administrative law]. *Suchasna administratyvno-pravova doktryna zakhystu prav liudyny – Modern administrative law doctrine of human rights protection: Proceedings of the Scientific and Practical Conference* (pp. 5-9). Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

6. Harashchuk, V.M. (2009). Problemy vdoskonalennia administratyvnoho zakonodavstva Ukrainy [Problems of improvement of administrative legislation of Ukraine]. V.Ia. Tatsii (Ed.). *Problemy zakonnosti – Problems of legality, 100*, 248 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 12.03.2018

УДК 342.9

Міхеев Михайло Володимирович
здобувач кафедри адміністративного права
навчально-наукового інституту права
ім. Володимира Великого МАУП
zarosi@ukr.net

ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ЇХНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядаються питання щодо правового статусу приватних виконавців, які визначені в законодавчих актах прийнятих в Україні. Проаналізовано законодавство, яке визначає статус приватних виконавців, їхні права та обов'язки, напрями діяльності та відповідальність в разі порушення ними вимог законодавства. Доведено, що в законодавстві є окремі недопрацьовані аспекти, які можуть в подальшому призвести до порушень прав людини в процесі виконання своїх службових обов'язків приватними виконавцями. Сформульовано ряд пропозицій і доповнень до чинного законодавства.

Ключові слова: приватні виконавці, Міністерство юстиції України, виконання рішень судів, з'їзд приватних виконавців, Рада приватних виконавців, відповідальність приватних виконавців, ліцензія приватних виконавців

Mikheev M.V. LEGAL STATUS OF PRIVATE EXECUTORS IN UKRAINE AND DIRECTIONS OF THEIR ACTIVITIES

The article deals with the legal status of private executives, which are defined in the legislative acts adopted in Ukraine. The legislation, which defines the status of private performers, their rights and responsibilities, directions of activity and responsibility in case of violation of their requirements of legislation, are analyzed. It has been proved that there are certain inadequate aspects of the legislation, which may further lead to violations of human rights in the course of the performance of their official duties by private executives. A number of suggestions and additions to the current legislation are formulated.

Keywords: private executives, Ministry of Justice of Ukraine, execution of court decisions, congress of private executives, Council of private executives, responsibility of private executives, license of private executives.

Постановка проблеми. В Україні у 2016 році введено інститут приватних виконавців. Мета прийнятого закону удосконалення системи виконавчого провадження та захисту прав громадян. Основні проблеми, які мали вирішувати приватні виконавці це зменшення кількості рішень, які не виконуються державними виконавцями і відповідно підвищення зацікавленості виконавців у виконанні відповідних завдань у сфері виконання рішень судів. Разом з тим є багато інших проблем, які повинні вирішувати приватні виконавці, які не вирішувалися державними виконавцями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що з моменту прийняття нових законодавчих актів у сфері виконавчого провадження, у юридичній літературі окремим аспектам правового статусу приватних виконавців присвячені праці таких науковців, як: В. В. Васильєвої, В. В. Ляшенко, Л. Ю. Сайко, А. В. Солонар, В. В. Ярков та інших вчених. Однак, незважаючи на наявні праці вчених, спеціального комплексного дослідження статусу приватного виконавця в Україні не існує, що вкотре підтверджує актуальність обраної теми дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є висвітлення проблем організації нового інституту у сфері виконавчого провадження та шляхів усунення існуючих проблем.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Закон України “Про виконавче провадження” [3] виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) - сукупність дій визначених органів та осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією України, ЗУ “Про виконавче провадження”, іншими законами та нормативно-правовими актами. До 2016 року виконавче провадження здійснювалося державними виконавцями [7] і тому введення посад приватних виконавців є досить новим в діяльності виконавчої служби. Водночас з прийняттям Закону України “Про виконавче провадження” було прийнято ще рід нормативних актів, які визначають діяльність приватних виконавців [5,4]. Питання приватних виконавців в науковій літературі ще досконало не вивчалось тому їхня діяльність є невідомою. Питання правового статусу приватних виконавців також не розглядалось в юридичній літературі, окрім одиничних публікацій в мережі Інтернет [2].

Перш за все коли ми говоримо про приватних виконавців треба визначити хто може виконувати обов'язки приватних виконавців. В законі “Про виконавче провадження” визначено, що приватними виконавцями можуть бути особи, які володіють державною мовою, мають мінімальний вік – не менше ніж 25 років, наявність стажу роботи у сфері права не менше 2 років та склали обов'язковий кваліфікаційний іспит [1].

Крім того приватний виконавець повинен застрахувати свою відповідальність перед третіми особами та обов'язково підвищувати кваліфікацію - кожні 5 років.

Приватним виконавцем не може бути особа:

- 1) яка не відповідає вимогам, встановленим частиною першою цієї статті;
- 2) визнана судом обмеженою у цивільній дієздатності або недієздатною;
- 3) яка має не зняту або не погашену в установленому законом порядку судимість;
- 4) яка вчинила корупційне правопорушення або порушення, пов'язане з корупцією, - протягом трьох років з дня вчинення;
- 5) якій за порушення вимог законодавства анульовано свідоцтво про право на зайняття нотаріальною чи адвокатською діяльністю або діяльністю арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), яку позбавлено права на здійснення діяльності приватного виконавця, - протягом трьох років з дня прийняття відповідного рішення;
- 6) звільнена з посади судді, прокурора, працівника правоохоронного органу, з державної служби або служби в органах місцевого самоврядування у зв'язку з притягненням до дисциплінарної відповідальності, - протягом трьох років з дня звільнення [5].

В законодавстві також визначено окремі напрями державного контролю за діяльністю приватних виконавців. Перш за все діяльність приватних виконавців контролюватиметься не тільки судом, а й Міністерством юстиції України. Міністерство юстиції України вже розробило окремий порядок здійснення контролю, яким установлюється механізм такого контролю за діяльністю приватних виконавців.

Головними рисами зазначеного контролю є те, що в Україні створюється публічний Єдиний реєстр приватних виконавців, який можна назвати додатковим інструментом стимулювання правомірної поведінки приватних виконавців, оскільки він, серед іншого, відображатиме інформацію щодо дисциплінарних порушень приватного виконавця, а також порушення які ним допущені, що може бути підставою для позбавлення ліцензії приватного виконавця.

Щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного виконавця та Міністерство юстиції України визначило, що мінімальний розмір страхової суми за договором страхування цивільно-правової відповідальності приватного виконавця має становити 10 % від загальної суми стягнення за виконавчими документами, що перебувають на виконанні у приватного виконавця протягом року, але не менш як 1000 мінімальних розмірів заробітної плати станом на початок відповідного календарного року. Таким чином перш ніж починати свою діяльність як приватний виконавець особа має сплатити досить великі кошти до страхової компанії [1].

Разом з тим в Законі України повноваження приватних виконавців обмежено.

Приватний виконавець здійснює примусове виконання рішень, передбачених, крім:

1) рішень про відібрання і передавання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною;

2) рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету;

3) рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону;

4) рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи;

5) рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини;

6) рішень, які передбачають вчинення дій щодо майна державної чи комунальної власності;

7) рішень про виселення та вселення фізичних осіб;

8) рішень, за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена;

9) рішень про конфіскацію майна;

10) рішень, виконання яких віднесено цим Законом безпосередньо до повноважень інших органів, які не є органами примусового виконання;

11) інших випадків, передбачених цим законодавством України [3].

Таким чином законодавство передбачає конкретні й чіткі обов'язки та права приватних виконавців, і будь-який вихід за межі цих повноважень загрожує відповідальністю.

Для контролю за діями приватних виконавців в Міністерстві юстиції України створено дисциплінарну комісію приватних виконавців, яка буде розглядати питання про порушення з боку приватних виконавців. До дисциплінарної комісії згідно закону входять дев'ять членів комісії, по чотири члени із яких призначаються Міністерством юстиції України, у тому числі Міністр або заступник Міністра, та з'їздом приватних виконавців України, один член призначається Радою суддів України [3].

В законодавстві передбачено, що всі приватні виконавці об'єднуються в асоціацію приватних виконавців України, членство в якій є обов'язковим. В разі неучасті приватного виконавця в асоціації приватних виконавців він позбавляється ліцензії на виконання виконавчих дій.

Асоціація приватних виконавців України є некомерційною професійною організацією, що об'єднує всіх приватних виконавців України та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань самоврядування приватних виконавців.

Вищим органом самоврядування для приватних виконавців є з'їзд приватних виконавців, який скликається не рідше одного разу на рік. Крім того можуть скликатися з'їзди приватних виконавців регіону, які обирають делегатів на з'їзд приватних виконавців України. В перерві між з'їздами асоціацією приватних виконавців керує Рада приватних виконавців, яка обирається на з'їзді приватних виконавців.

Саме Рада приватних виконавців України має право приймати рішення про внесення Міністерству юстиції України клопотання про зупинення діяльності приватного виконавця у випадках вчинення ним порушень, а також приймає рішення про внесення до Дисциплінарної комісії подання про притягнення приватного виконавця до дисциплінарної відповідальності.

Рада приватних виконавців крім того має право перевіряти самостійно без узгодження з Міністерством юстиції України діяльність окремих приватних виконавців і в разі виявлення недоліків та порушень порушувати клопотання про позбавлення винних осіб права на зайняття виконавчою діяльністю.

Слід зазначити, що приватні виконавці мають працювати тільки у визначених Міністерством юстиції України виконавчих округах, а в разі коли у нього немає незакінчених виконавчих проваджень він може змінити виконавчий округ, але попередньо поінформувати про це Міністерство юстиції України.

З метою відповідного рівня примусу при проведенні виконавчого провадження приватний виконавець, як і державний виконавець мають право щодо залучення працівників поліції. Працівники поліції повинні забезпечувати охорону як приватного виконавця так і інших членів виконавчого провадження під час вчиненні ним виконавчих дій.

Законодавство передбачає, що керівництво підрозділів Національної поліції повинне сприяти приватним виконавцям у виконанні ними своїх обов'язків і розглядати їх звернення за допомогою не пізніше ніж за добу. Разом з тим керівництво Національної поліції та його територіальні підрозділи можуть відмовити у наданні допомоги в разі залучення особового складу Національної поліції до заходів щодо припинення масових заворушень та подолання наслідків надзвичайних ситуацій.

Кожен приватний виконавець, як офіційна особа повинен мати офіс, посвідчення, печатку та адресу, де знаходиться його офіційна резиденція. В разі порушення зазначених вимог особа також позбавляється ліцензії на проведення виконавчого провадження.

Якщо порівняти правовий статус приватного виконавця він в більшості випадків схожий зі статусом приватного нотаріуса, проте функції цих осіб є різними. Наприклад, як і приватний нотаріус приватний виконавець має право мати помічника, проте вимоги до помічників приватних виконавців у законодавстві не деталізовані.

Окремо в законодавстві визначено правовідносини приватних виконавців у фінансовій сфері. Приватні виконавці повинні мати окремі рахунки в банках з метою зберігання коштів, які вилучені ними чи отримані від боржників для передачі стягувачам.

Висновки. На основі вищезазначеного можна зробити наступні висновки:

1. У системі виконавчої служби в Україні зроблено спробу активізувати процес виконання рішень судів та інших органів шляхом створення інституту приватних виконавців, як це практикується в зарубіжних країнах.
2. Розроблене законодавство стосовно приватних виконавців має певні недоліки, особливо це стосується питань контролю за роботою приватних виконавців. Існують загрози щодо перетворення приватних виконавців на колекторів та рейдерів.
3. При створенні законодавства недостатньо враховувався досвід діяльності приватних виконавців зарубіжних країн, що може викликати певні проблеми у процесі діяльності приватних виконавців.
4. Недостатньо чітко сформульовані засади самоврядування приватних виконавців, що також може створити проблеми в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Впровадження інституту приватних виконавців: нові колектори чи ефективні помічники? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010247
2. Гапон Ю. Приватні виконавці: міфи та реальність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA009780
3. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1404 – VIII. К.: вид Паливода А. В. 2017. 147 с.
4. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 червня 2012 р. № 4901 – VI. К.: вид Паливода А. В. 2017. 147 с.
5. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1403 - VIII – К.: вид Паливода А. В. 2017. 147 с.
6. Статус, завдання та принципи діяльності приватного виконавця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.com.ua/search?q=%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-ab&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=KcAzWuX2Lq-r8wfNy79I
7. Штефан М.Й., Омельченко М.П., Штефан С.М. Виконання судових рішень: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер. 2001. 320 с.

REFERENCES

1. Vprovadzhennia instytutu pryvatnykh vykonavtsiv: novi kolektory chy efektyvni pomichnyky? [Implementation of the Institute of Private Executors: New Collectors or Effective Assistants?]. (n.d.). *uz.ligazakon.ua*. Retrieved from http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010247 [in Ukrainian].
2. Hapon, Yu. Pryvatni vykonavtsi: mify ta realnist [Private performers: myths and reality]. (n.d.). *uz.ligazakon.ua*. Retrieved from http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA009780 [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy Pro vykonavche provadzhennia : vid 2 chervnia 2016 roku № 1404-VIII [Law of Ukraine On Enforcement Proceedings from June 2 2016, № 1404-VIII]. (2017). Kyiv: Palyvoda A.V [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy Pro harantii derzhavy shchodo vykonannia sudovykh rishenn : vid 5 chervnia 2012 roku № 4901 [Law of Ukraine On State Guarantees for the execution of court decisions from June 5 2012, № 4901]. (2017). Kyiv: Palyvoda A.V [in Ukrainian].
5. Zakon Ukrainy Pro orhany ta osib, yaki zdiisniuiut prymusove vykonannia sudovykh rishen i rishen inshykh orhaniv : vid 2 chervnia 2016 roku № 1403-VIII [Law of Ukraine on bodies and persons executing compulsory execution

of court decisions and decisions of other bodies from June 2 2016, № 1403-VIII]. (2017). Kyiv: Palyvoda A.V [in Ukrainian].

6. Status, завдання та прынцыпы діяльності приватного виконавця [Status, tasks and principles of a private performer]. (n.d.). [www.google.com.ua](https://www.google.com.ua/search?q=%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-ab&gfe_rd=cr&dc=0&ei=KcAzWuX2Lq-r8wfNy79I). Retrieved from https://www.google.com.ua/search?q=%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-ab&gfe_rd=cr&dc=0&ei=KcAzWuX2Lq-r8wfNy79I [in Ukrainian].

7. Shtefan, M.I., Omelchenko, M.P., & Shtefan, S.M. (2001). *Vykonannia sudovykh rishen* [Execution of court decisions]. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.03.2018

УДК 342.951:341.241.3 (477)

Миргород-Карпова Валерія Валеріївна
аспірант, фахівець кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету
vv_myrhorod@ukr.net

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ¹

Досліджено адміністративно-правовий механізм укладення та виконання міжнародних договорів щодо залучення міжнародної технічної допомоги в Україні. Визначено дефініцію «міжнародна технічна допомога». Проаналізовано нормативно-правове регулювання системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги. У статті автором звернено увагу на Стратегію залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями. Досліджено необхідність та можливість прийняття профільного закону в даній сфері.

Ключові слова: міжнародна технічна допомога, міжнародні фінансові організації, реципієнти, виконавці, бенефіціари, міжнародні договори, Стратегія залучення, виконання та моніторингу.

Mirgorod-Karpova V.V. ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM FOR THE INTRODUCTION AND IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL AGREEMENTS CONCERNING THE ATTRACTION OF INTERNATIONAL TECHNICAL ASSISTANCE IN UKRAINE

The administrative-legal mechanism of the conclusion and execution of international treaties on attraction of international technical assistance in Ukraine is explored. The definition of "international technical assistance" is defined. The normative and legal regulation of the system of attraction, use and monitoring of international technical assistance is analyzed. In the article, the author draws attention to the Strategy for the attraction, use and monitoring of international technical assistance and cooperation with international financial organizations. The necessity and possibility of adopting a specialized law in this area was investigated.

Key words: international technical assistance, international financial organizations, recipients, executors, beneficiaries, international treaties, strategy of engagement, implementation and

¹ Робота виконана в рамках проекту № 0118U003582
Випуск 4. 2018